Հավելված

Թումանյան համայնքի ավագանու

2016թ. դեկտեմբերի 7-ի թիվ 70-Ն որոշման

ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

ԷԹԻԿԱՅԻ ԵՎ ՎԱՐՔԻ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

Կանոնների նպատակը

1.Սույն Կանոնների նպատակն է՝ սահմանել էթիկական վարքագծի չափանիշներ, որոնց պետք է հետևեն տեղական ինքնակառավարման մարմինները (այսուհետ՝ՏԻՄ–երը) իրենց ամենօրյա պարտականությունների կատարման ընթացքում՝ հանուն հանրության կողմից վստահության վերականգնման ու հաստատման:

2.Սույն Կանոնները չպետք է դիտվեն՝ որպես առանձին փաստաթուղթ, այլ որպես քաղաքական գործելակերպի ՏԻՄ-ի գործունեությունը կարգավորող վարչական ընթացակարգերի կամ ներքին կանոնակարգերի անբաժանելի մաս՝ շեշտելով ՏԻՄ-ի գործունեության էթիկական կողմն ապահովելու կարևորությունը և այն դարձնելով կառավարման գործառույթ:

3.Սույն Կանոններն իրենից ներկայացնում են դրույթների հավաքածու, որում ներառված արժեքների նկատմամբ ՏԻՄ-ը հայտնում է իր հանձնառությունը:

Հիմնավորումներ

1.Տեղական ինքնակառավարման համակարգի բարեփոխման համատեքստում ընդլայնվում է ՏԻՄ- երի (Ավագանի,համայնքի ղեկավար) համայնքային ծառայողների, հայեցողական պաշտոններ զբաղեցնողների և համայնքային ենթակառուցվածքի աշխատակիցների գործունեության շրջանակը,հասարակությունն ավելի ու ավելի բարձր պահանջներ է ներկայացնում նրանց աշխատանքի որակի նկատմամբ:

2. Պետության կողմից իրականացվող ապակենտրոնացման քաղաքականության պայմաններում ՏԻՄ-երը ստանձնում են նոր լիազորություններ և գործառույթներ, որոնք անհրաժեշտ է իրականացնել սահմանափակ միջոցների առկայության պայմաններում՝ապահովելով որոշումների կայացման մասնակցայնությունը,կիրառելով հանրային- մասնավոր համագործակցության տարբեր ձևաչափեր:

3.Հնարավոր չէ ապահովել քաղաքացիների իրական լայն մասնակցություն տեղական ինքնակառավարմանը առանց ՏԻՄ –երի նկատմամբ հանրային վստահության ամրապնդման,նրանց աշխատանքում պատասխանատվության,թափանցիկության և բարեվարքության ապահովման:

4.Սույն Կանոնները բխում են ՏԻՄ-երի համակարգը կարգավորող օրենսդրության (ՀՀ Սահմանադրության,Տեղական ինքնակառավարման եվրոպական խարտիա,ՏԻՄ մասին օրենք,Համայնքային ծառայության մասին ՀՀ օրենք և այլն)ոգուց: Այդուհանդերձ, էթիկայի և վարքի ոլորտին առնչվող որոշ հարցեր կամ չեն կարգավորվում օրենքներով կամ առկա կարգավորումները լրացուցիչ մանրամասնության կարիք ունեն:

5.Սույն Կանոնների ընդունումով ձևավորվում է հակակակշիռ՝ տեղական մակարդակում լիազորությունների չարաշահման կամ կամայական կիրառման,անազնիվ վարքագծի,հայեցողական իրավունքի ի չարս գործադրման:

6.Սույն Կանոնները նպատակ ունեն՝ նպաստելու Հայաստանում հակակոռուպցիոն միջոցառումների՝ տեղական մակարդակում իրականացմանը առավելապես դիտարկելով ոչ միայն կոռուպցիայի առանձին դրսևորումներ,այլ որպես համակարգային արատ,որ պետք է կանխարգելել:

Կանոններ

1. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները՝ավագանի,համայնքի ղեկավար,համայնքային ծառայող, հայեցողական պաշտոնյաներ (այսուհետ միասին ՏԻՄ ներկայացուցիչներ) պետք է իրականացնեն իրենց գործառույթները և լիազորությունները **բացառապես ի շահ հանրության** և ոչ թե առանձին անհատների, խմբերի կամ անձնական շահերից ելնելով:

2.ՏԻՄ ներկայացուցիչն ընդունում է, որ իր միակ գործառույթը իր գործատուին՝ **հանրությանը ծառայելն է** և պարտավոր է շարունակաբար կատարելագործել իր գիտելիքներն ու մասնագիտական կարողությունները, բարելավելու մատուցվող ծառայությունների որակը:

3. ՏԻՄ ներկայացուցիչը պետք է դրսևորի **օրինակելի վարք**,զերծ մնա անպարկեշտ պահվածքից: Քաղաքացիների նկատմամբ մշտական բարյացակամ և կիրթ վերաբերմունքը անբաժանելի են ՏԻՄ ներկայացուցչի կերպարից:

4.ՏԻՄ ներկայացուցիչը պետք է **զերծ մնա աչառու վերաբերմունքից**, ինչը կարող է կասկածի տակ առնել ՏԻՄ-երի անկողմնակալությունը և խաթարել ՏԻՄ-երի նկատմամբ քաղաքացիների վստահությունը:

5. ՏԻՄ ներկայացուցիչը պետք է **զերծ մնա խտրական վարքագծից,** առաջնորդվի իրավահավասարության, մարդու իրավունքների հարգման սկզբունքով:

6.Հարգելով տեղեկատվություն ստանալու քաղաքացիների իրավունքը, ապահովելով թափանցիկ և հաշվետու կերպով աշխատելու պահանջը՝ **զերծ մնալ** ի պաշտոնե իրեն հասանելի **տեղեկատվության չթույլատրված բացահայտումից**,որը բխում է անձնական կամ որևէ խմբային շահից:

7.ՏԻՄ ներկայացուցիչը պետք է **զերծ մնա շահերի բախումից**, երբ ՏԻՄ ներկայացուցչի սեփական շահը գերադասվում է մասնագիտական կամ հանրային շահից: Պաշտոնը ստանձնելիս կամ ընտրվելիս ՏԻՄ ներկայացուցիչը հայտարարագրում է իր շահերը: Լիազորությունները վայր դնելու կամ պաշտոնից հրաժարվելու դեպքում ՏԻՄ ներկայացուցիչը **չպետք է իր պաշտոնավարության ընթացքում ձեռք բերած տեղեկությունը կամ կապերը օգտագործի** նոր աշխատավայրում արտոնություններ կամ առավելություն ապահովելու նպատակով:

8. Այն դեպքում, երբ ՏԻՄ ընտրված ներկայացուցիչը քվեարկության դրված հարցի մեջ անձնական,նյութական,դրամական կամ այլ ուղղակի շահ ունի,ապա նա **պետք է այդ մասին հայտնի** ՏԻՄ-ին, **չպետք է մասնակցի** այդ հարցի վերաբերյալ քննարկումներին և **քվեարկությանը**՝ շահերի բախման դեպքից խուսափելու նպատակով:

9.ՏԻՄ ներկայացուցիչը պետք է ուշադիր լինի **երկու կամ ավելի պաշտոն զբաղեցնելու հետ կապված սահմանափակումներին**:Մասնավորապես,չի կարող ունենալ գործառույթներ,որոնք ենթադրում են վերահսկողություն մեկը մյուսի նկատմամբ:

10. Որոշումներ կայացնելիս ՏԻՄ ներկայացուցիչը պետք է առաջնորդվի ոչ միայն օրենքի տառով, այլև օրենքի ընդհանուր գաղափարով՝ոգով: Այս առումով յուրաքանչյուր որոշում կայացնելիս պետք է հաշվի առնի իր որոշման էթիկական կողմը,օրինակ՝որոշումը կարող է վնասել որևէ մեկին կամ խմբին,տվյալ հարցը տնտեսապես նպատակահարմար է, արդյոք որոշումը հիմնված է լիարժեք տեղեկատվության հիման վրա, որոշման որ տարբերակն է, որ հաշվի է առնում բոլոր ներգրավված կողմերի շահերը,որ տարբերակն է, որ ներքին բավարարվածություն կարող է բերել:

Կիրարկումը

1. Սույն Կանոնները հանդիսանում է ուղեցույց և կարող է լրամշակվել կամ տեղայնացվել ՏԻՄ-ի կողմից,որից հետո այն ընդունվում է ավագանու նիստում:

2. ՏԻՄ ներկայացուցիչը, ընտրվելով կամ ստանձնելով պաշտոնը, ծանոթանում է սույն Կանոններին և ստորագրում համապատասխան ձևաթուղթը,որը կցվում է անձնական գործին:

3. ՏԻՄ-ը ձևավորում է էթիկայի հանձնաժողով՝ բաղկացած ՏԻՄ պաշտոնյաներից և համայնքի հեղինակություն վայելող քաղաքացիներից, որը վերահսկում է Կանոնների կատարումը,դիտարկում է Կանոնների խախտման վերաբերյալ հաղորդումներ և դեպքեր,ի գիտություն ընդունում ՏԻՄ ներկայացուցչի շահերի բախման հետ առնչվող հայտարարագրերը, սահմանում և կիրառում է Կանոնների խախտման դեպքում կիրառվող պատժամիջոցներ:

4. Կանոնները հրապարակային են և հասանելի հանրության համար:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ Լ. ԶԱՎԱՐՅԱՆ